

# **REFERAT Miljø- og Trafikudvalget 2022-25 d. 19-09-2022**

**Mødedato** Mandag d. 19. september 2022 kl. 21:00

**Mødested** Udvalgsværelse 2

## Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Forslag til beslutning fra rådmand Mette Bram og kommunalbestyrelsesmedlem Sine Heltberg om : Regulativ for Husholdningsaffald og Regulativ for Erhvervsaffald til endelig vedtagelse.....	4 7
Affaldsgebyr 2023.....	10
Forslag til beslutning fra rådmand Jan E. Jørgensen om flere bænke langs den grønne sti.....	16
Optagelse af den private fællesvej Betty Nansens Allé som offentlig vej i 2022.....	18
Betty Nansens Allé - anlæg af skybrudsprojekt og vejareal nord for Lindehaven.....	20
Godkendelse af skybrudsprojekt for vejene L.I. Brandes Allé og N.J. Fjords Allé.....	22
Mulighed for forlængelse af udvidet udeservering på parkeringspladser og lignende i 2022.....	26
Anlægsprojekt på Sylows Allé.....	28
Status på sagskompleks vedr. nedsivningsanlæg ved Skolen på Duevej.....	30

# Punkt 151: Meddelelser

00.22.04-P35-11-21

## Sagsfremstilling

### a. Direkte genbrug på Bispeengen Genbrugscenter

Den 1. juli 2022 trådte ny lovgivning i kraft - Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet – der gør det lovpligtigt for alle kommuner i Danmark at etablere et genbrugsområde på genbrugsstationen, hvor private har mulighed for at overtage genstandene gratis, før de f.eks. afsættes i kommunale genbrugsbutikker. Dette skal ske senest den 1. januar 2024. Frederiksberg Kommune har, sammen med Københavns Kommune og ARC, de senere år haft et forsøg kørende med almennyttige organisationer om, at organisationerne gratis kunne afhente direkte genbrug på Bispeengen Genbrugsstation. Forsøgsordningen fungerer ved, at de besøgende på genbrugsstationen donerer effekter, som organisationerne derefter kommer og henter med henblik på at sælge dem i deres butikker. Ordningen har på det seneste været ledsaget af en genbrugsspotter, som har gjort en ekstra indsats for at vejlede og opfordre de besøgende til at donere effekter. I samarbejde med de almennyttige organisationer fortsætter ordningen nu som hidtil med ekstra bevågenhed fra ARC's ansatte genbrugsvejledere.

Frederiksberg Kommune, Københavns Kommune og ARC evaluerer nu ordningen på Bispeengen Genbrugsstation, inden der skal træffes beslutning om, hvilken permanent ordning der skal etableres. Den nuværende ordning skal bl.a. sammenlignes med andre modeller for at finde den optimale løsning. I den resterende del af 2022 vil sagen blive drøftet i henholdsvis ARC's embedsmandsudvalg og bestyrelse, hvor Frederiksberg Kommune er repræsenteret med kommunalbestyrelsesmedlem Laura Lindahl. På den baggrund forventer forvaltningen at fremlægge en sag for Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget om en permanent ordning for direkte genbrug på Bispeengen Genbrugsstation i første halvår af 2023.

### b. Udskiftning af bynøgle

Patentet på det bynøglesystem, som benyttes af skraldemændene i forbindelse med affaldsindsamlingen, udløber i 2023, og nøglesystemet lever ikke længere op til de ønskede sikkerhedskrav. Frederiksberg Kommune har derfor indgået en samarbejdsaftale med Københavns Kommune, som har et tilsvarende system i dag, om udbud af et nyt og tidssvarende bynøglesystem baseret på elektroniske nøgler. Systemet har været udbudt i 2. kvartal 2022 med henblik på implementering fra 3 og 4. kvartal 2022, og med endelig afl. 1. kv. 2023. Sweco har været rådgiver på udbuddet og kontrakten tildeles på baggrund af tilbuddet fra Birepo A/S. Kontraktsum/evalueringssum udgør for Frederiksberg Kommune 2.891.325 kr. ekskl. moms.

Sagen blev behandlet på kommunalbestyrelsens møde den 21. marts 2022 under punkt 53 "Status Ressource- og Affaldsplan 2026, herunder implementering af nye nationale krav". Udgiften finansieres via affaldsgebyret og forventes at kunne indeholdes i indeværende budget. Alternativ fordeles udgiften på knap 3 millioner ud over fem år og indgår som en del af den løbende drift. Det vil sige, at projektet kan gennemføres inden for allerede vedtagne økonomiske rammer.

### c. Borgerhenvendelser vedr. projektet i Egernevej anlægget

Det igangværende projekt i Egernevej Anlægget om skybrudssikring og ny legeplads har i de sidste uger medført flere henvendelser fra naboer i området. De fleste henvendelser kommer fra to husstande, hvoraf flere også er sendt til udvalgets medlemmer og andre politikere. Udvalget orienteres derfor i vedlagte redegørelse om henvendelserne, de punkter der er blevet rejst samt forvaltningens svar. De samlede henvendelser og svar fra forvaltningen, samt svar fra udvalgsformanden er vedlagt som bilag. Herudover kommer der et debatindlæg fra udvalgsformanden i Frederiksberg Liv, og borgerne fra de to husstande er blevet tilbudt træffetid med formanden den 19. og 26. september.

### d. Besøg af det politiske hovedudvalg for Miljøteknik, Idræt og Kultur fra Bærum Kommune

Fredag den 23. september får Frederiksberg Kommune v. Vej, Park og Miljø besøg af det politiske hovedudvalg for Miljøteknik, Idræt og Kultur fra Bærum Kommune. Frederiksberg er et af otte steder, som de besøger på deres tre dages studietur til Malmø, København og Frederiksberg. Besøget finder sted kl. 9.00 til 11.00, og begyndes på rådhuset med en præsentation af kommunes arbejde med klimatilpasning. Efterfølgende vil der være en guidet rundvisning til Lindevangssparken, Lindevangsskolen og P.G. Ramms Allé. Hvis medlemmerne af Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget ønsker at deltage, er det naturligvis muligt.

## Bilag

Henvendelser pr. mail\_red.

Redegoerelse Borgerhenvendelser\_Egernevej Anlægget\_UDKAST\_pt

# Punkt 152: Forslag til beslutning fra rådmand Mette Bram og kommunalbestyrelsesmedlem Sine Heltberg om reparationscafé og værktøjsbibliotek på Frederiksberg

07.00.00-G01-7-19

## Resume

Der er stillet forslag om at etablere en reparationscafé med værktøjsbibliotek på Frederiksberg. Det er fortsat forvaltningens vurdering, at kommunen ikke har hjemmel til at etablere en reparationscafé i eget regi. Forvaltningen kan tilbyde at facilitere et opstartsmøde, hvorefter potentielt interesserede borgere kan drive cafeen videre i KU.BE i en forsøgsperiode på seks måneder. Reparationsværkstedet i Høje Taastrup drives som en del af foreningen "Høje Taastrup Miljø- og Energicenter" og har derfor nogle andre handlemuligheder end kommunen, der er underlagt lovgivning vedrørende kommunal affaldshåndtering.

## Beslutning

Et flertal i Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget (Ruben Kidde, Rasmus Holme Nielsen og Freja Fokdal, Jan E. Jørgensen, Anders Storgaard og Carina Høedt) indstiller, at beslutningsforslaget om at oprette en reparationscafé på Frederiksberg tiltrædes, idet der arbejdes for at gennemføre et forsøg i KuBe, som beskrevet i sagen, ligesom det afsøges, om der kan etableres et samarbejde med det bæredygtige forsamlingshus.

Et mindretal i Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget (Gunvor Wibroe) tog forbehold.

## Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at beslutningsforslaget om at oprette en reparationscafé på Frederiksberg ikke tiltrædes, da der ikke er hjemmel hertil.

## Sagsfremstilling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget udsatte den 13. juni 2022 sagen efter drøftelse. Forvaltningen blev anmodet om at uddybe muligheden for et forsøg med reparationscafé i KU.BE, desuden at supplere med konkret økonomi samt hjemmelsforhold for reparationscafeen i Høje Taastrup.

Forvaltningen har ikke yderligere at bemærke fsva. muligheden for et forsøgsordning, hvor KU.BE ligger lokaler til en reparationscafé. Det er fortsat forvaltningens vurdering, at der i en forsøgsperiode på f.eks. seks måneder er mulighed for at låne et lokale en gang om måneden samt mindre lagerfaciliteter i KU.BE, såfremt en gruppe borgere har tid og kræfter til at drive en reparationscafé. Dermed gives der mulighed for at erfare, om en reparationscafé er levedygtig, om der er hænder og kompetencer nok til at drive cafeen (herunder at reparere brugte ting; drive sociale medier for at sikre synlighed; og til at etablere en forening for at sikre det videre forløb). Forvaltningen medgiver, at et lokale, hvor reparationscaféens materialer ikke kan opbevares mellem møderne ikke er ideelt, men at det er den eneste gangbare mulighed, som forvaltningen kan pege på. Idet forvaltningen hverken har hjemmel eller ressourcer til at drive cafeen, kan den udelukkende baseres på frivillige kræfter. Forvaltningen kan dog fortsat tilbyde at stå for et opstartsmøde.

Reparationscafeen i Høje Taastrup drives som en del af foreningen "Høje Taastrup Miljø- og Energicenter". Det betyder, at reparationsværkstedet (som det hedder i Høje Taastrup) ikke drives af kommunen, men drives som en del af centerets aktiviteter. Foreningen har en bestyrelse, der varetager den daglige ledelse, og foreningen drives af medlemskontingenter, fondsmidler samt får indtægter fra en butik med brugt elektronik, bæredygtig emballage, fuglehuse og honning. Det er således op til bestyrelsen at beslutte, hvilke aktiviteter, der skal iværksættes.

### *Tidligere sagsfremstilling (13. juni 2022)*

Det daværende By- og Miljøudvalget har tidligere behandlet forslaget om en reparationscafé og værktøjsbibliotek den 8. april 2019 og den 14. september 2020, hvorefter forvaltningen blandt andet blev bedt om at undersøge erfaringer fra andre kommuner samt afklare kommunal hjemmel til at drive reparationscafé. Ganske kort kan det opsummeres, at andre reparationscafeer får stillet kommunale lokaler til rådighed, at der ikke er kommunale medarbejdere ansat, at der skal påregnes kommunale mandetimer i opstartsfasen, samt at forvaltningen vurderer, at kommunen ikke har hjemmel til at drive en reparationscafé i eget regi. Da de tidligere sagsfremstillinger er meget lange, er de for overskuelighedens skyld vedlagt i et bilag.

Ved seneste behandling tilbagesendte Magistraten den 23. august 2021 sagen, idet forvaltningen blev bedt om at undersøge de videre muligheder frem mod budget 2023.

Forvaltningen har overvejet flere forskellige muligheder og har i den forbindelse været i dialog med KU.BE, hvor der er blevet mulighed for, at en reparationscafé kan låne lokaler samt lidt lagerplads i en forsøgsperiode. Vilklårene for at låne lokaler er de samme som for andre foreninger, hvilket betyder, at foreningerne skal være fleksible i forhold til tidspunkt, ugedag, samt hvilke lokaler der står til rådighed. I forsøgsperioden vil reparationscaféen ikke skulle betale for at låne lokalerne. Hvis ordningen fortsætter, bliver det på samme vilkår som andre foreninger, og der skal herefter udarbejdes en lejeaftale.

Forvaltningen har desuden været i dialog med de grønne foreninger/ildsjæle på Frederiksberg for at kortlægge deres interesseområder og undersøge potentielle samarbejdsmuligheder. I den forbindelse er der ingen af de etablerede grønne foreninger, der umiddelbart byder ind på at drive en reparationscafé. Derfor skal de frivillige i givet fald findes andre steder.

Forvaltningen kan facilitere et opstartsmøde af en lokal reparationscafé, hvor der i samarbejde med hovedorganisationen Repair Danmark og repræsentanter fra reparationscaféer fx fra Østerbro og Gentofte kan fortælle om mulighederne. I forbindelse med opstartsmødet annonceres bredt i lokale medier og på SoMe. Herfra er det op til de interesserede at drive caféen videre.

#### *By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering*

Forvaltningen vurderer fortsat, at det er muligt at understøtte en reparationscafé med lokaler i KU.BE, hvis en gruppe bestående af frivillige vil være interesseret. Desuden vurderer forvaltningen fortsat, at kommunen ikke har hverken hjemmel til at drive reparationscafé i eget regi.

### **Økonomi**

Den nye affaldsbekendtgørelse giver ikke kommunen hjemmel til at drive en reparationscafé, og derved kan udgifterne til lokaleleje, etablering samt drift hermed ikke takstfinansieres. Det er heller ikke muligt at bringe skattefinansierede midler i spil, da en reparationscafé ikke udelukkende har et socialt sigte eller opfylder kravene som værende en folkeoplysende aktivitet.

### **Borgmesterpåtegning**

Nej

### **Behandling**

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget, M, K

### **Historik**

#### **Indstilling 14. september 2020, pkt. 253:**

By-, kultur- og miljøområdet indstiller, at forslaget ikke tiltrædes, idet der ikke er hjemmel til en kommunalt drevet reparationscafé og værktøjsbibliotek, og der ikke umiddelbart kan peges på finansiering til at støtte en forening.

#### **Beslutning fra By- og Miljøudvalget 2018-21, 14. september 2020, pkt. 253:**

By- og Miljøudvalget udsatte sagen, idet forvaltningen blev bedt om at undersøge, hvilke initiativer der er iværksat i andre kommuner, herunder i Høje Tåstrup, samt hvilke relevante foreninger, der er på Frederiksberg, og om midlerne i budget 2021/2022 til borgerdrevne initiativer kan anvendes hertil.

#### **Indstilling 3. maj 2021, pkt. 139:**

By-, kultur- og miljøområdet indstiller, hvorvidt forslag om en kommunalt drevet reparationscafé og værktøjsbibliotek tiltrædes.  
Beslutning fra By- og Miljøudvalget 2018-21, 3. maj 2021, pkt. 139:

By- og Miljøudvalget udsatte sagen efter drøftelse. Forvaltningen blev bedt om at afsøge konkrete foreninger for interessen for at drive repaircafé; overveje om der kan anvendes socioøkonomiske virksomheder til at varetage driften; og genoverveje kommunens hjemmel for at drive reparationscafé.

#### **Indstilling 7. juni 2021, pkt. 204:**

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at forslaget tiltrædes, idet de videre muligheder undersøges frem mod budget 2023

#### **Beslutning fra By- og Miljøudvalget 2018-21, 7. juni 2021, pkt. 204:**

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Jan E. Jørgensen, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Brian Holm, Fasaël Rehman og David Munis Zepernick) indstiller,  
at forslaget tiltrædes, idet de videre muligheder undersøges frem mod budget 2023

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Thyge Enevoldsen, Balder Mørk Andersen og Gunvor Wibroe) tog forbehold.

**Indstilling 16. august 2021, pkt. 298:**

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Jan E. Jørgensen, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Brian Holm, Fasaël Rehman og David Munis Zepernick) indstiller,  
at forslaget tiltrædes, idet de videre muligheder undersøges frem mod budget 2023

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Thyge Enevoldsen, Balder Mørk Andersen og Gunvor Wibroe) tog forbehold.

**Beslutning fra Magistraten\_2018-21, 16. august 2021, pkt. 298:**

Sagen blev udsat efter drøftelse.

**Indstilling 23. august 2021, pkt. 326:**

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Jan E. Jørgensen, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Brian Holm, Fasaël Rehman og David Munis Zepernick) indstiller,  
at forslaget tiltrædes, idet de videre muligheder undersøges frem mod budget 2023

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Thyge Enevoldsen, Balder Mørk Andersen og Gunvor Wibroe) tog forbehold.

**Beslutning fra Magistraten\_2018-21, 23. august 2021, pkt. 326:**

Sagen blev sendt retur til by- og miljøudvalget efter drøftelse.

**Indstilling 13. juni 2022, pkt. 113:**

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,  
at beslutningsforslaget om at oprette en reparationscafé på Frederiksberg ikke tiltrædes, da der ikke er hjemmel hertil, idet forvaltningen dog kan facilitetere et opstartsmøde med henblik på opstart af en reparationscafé i privat regi.

**Beslutning fra Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget 2022-25, 13. juni 2022, pkt. 113:**

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

## **Bilag**

Tidligere sagsfremstilling

BMU og MAG - Maj, juni og august 2021

# Punkt 153: Regulativ for Husholdningsaffald og Regulativ for Erhvervsaffald til endelig vedtagelse

07.00.01-A00-3-21

## Resume

Forslagene til regulativ for husholdningsaffald og regulativ for erhvervsaffald har været i offentlig høring i perioden fra den 23. juni – 18. august 2022. Der er i høringsperioden indkommet to høringssvar, der ikke giver anledning til ændringer i regulativerne. Udvalget skal på den baggrund tage stilling til, om forslagene kan endeligt godkendes.

## Beslutning

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget indstiller,

1. at Frederiksberg Kommunes Regulativ for Husholdningsaffald godkendes og
2. at Frederiksberg Kommunes Regulativ for Erhvervsaffald godkendes.

## Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at Frederiksberg Kommunes Regulativ for Husholdningsaffald godkendes - og
2. at Frederiksberg Kommunes Regulativ for Erhvervsaffald godkendes

## Sagsfremstilling

Den 20. juni 2022 besluttede Kommunalbestyrelsen at sende regulativet for husholdningsaffald og regulativet for erhvervsaffald i 8 ugers offentlig høring. Høringsperioden sluttede den 18. august 2022. Der er ikke kommet væsentlige indsigelser.

Forslagene til Frederiksberg Kommunes regulativer for husholdningsaffald og erhvervsaffald er opbygget med baggrund i det standardregulativ, som fremgår af Affaldsaktørbekendtgørelsen.

### *Regulativ for husholdningsaffald*

Ændringerne i regulativet for husholdningsaffald har udspring i den nationale lovgivning om affaldssortering i 10 fraktioner og de i Frederiksberg Kommune besluttede initiativer og indsatser.

Affaldssorteringen i 10 fraktioner er indarbejdet i Frederiksberg Kommunes Ressource- og Affaldsplan 2026, som Kommunalbestyrelsen godkendte den 15. marts 2021. Den 21. marts besluttede Kommunalbestyrelsen en række tilpassede og supplerende indsatser på baggrund af en evaluering af nogle af planens initiativer og igangsatte forsøg.

Ordningen for de første ni fraktioner er rullet ud på hele Frederiksberg, mens sorteringsordningen for tekstilaffald forventes at blive iværksat i 2. kvartal 2023.

### *Regulativ for erhvervsaffald*

Ændringerne i regulativet for erhvervsaffald skyldes ny lovgivning, der vedrører:

- Fritvalgsordning for virksomheder med m.h.t. deltagelse i den kommunale ordning for restaffald. Det vil sige, at virksomheder fremover kan benytte en privat aktør til indsamling af restaffald i modsætning til i dag, hvor der i Frederiksberg Kommune er benyttelsespligt.
- Mulighed for at mindre virksomheder kan benytte den kommunale ordning for genanvendeligt affald i områder med blandet bolig og erhverv reduceres, da der i loven fastsættes en mængdebegrænsning, der ikke er gældende i dag. Ved større mængder skal private virksomheder benytte en privat aktør til indsamling af genanvendeligt affald.

Forslag til ændringer i regulativet for erhvervsaffald omfatter derfor hovedsagelig en frivillig ordning for private virksomheder, hvor kommunen tilbyder indsamling af restaffald fra private virksomheder samt genanvendeligt affald i en mængde, der svarer til en husholdning. Kommunens egne institutioner/virksomheder skal bruge de kommunale sorteringsordninger svarende til husholdninger.

### *Ændring af standardregulativet for erhvervsaffald i høringsperioden*

Mens regulativerne har været i høring er Miljøstyrelsen kommet med en ændring til standardregulativets §11.1. Det betyder, at der er sket en mindre ændring i det regulativ, der har været i høring. Således at teksten er ændret fra: "Ordningen gælder for alle virksomheder, herunder også institutioner i I/S Amager Ressourcecenters (ARC)

ejerkommuner." til "Ordnningen gælder for virksomheder, som er hjemmørende i kommunen, og virksomheder, som ikke er hjemmørende i kommunen, herunder udenlandske virksomheder."

Ændringen i ordlyden betyder, at flere virksomheder vil have mulighed for at deltage i den kommunale ordning og at den kommunale genanvendelsesprocent vil kunne øges. Ordningen vil fortsat være et frivilligt tilbud til de relevante virksomheder. Da ændringen øger serviceniveauet for virksomhederne, og ingen får pålagt øgede kommunale udgifter til affaldshåndteringen, vurderer forvaltningen ikke, at en ændring af ordlyden på ny skal sendes i offentlig høring.

#### *Liberalisering af ordninger for erhvervsaffald*

Det kommunale regulativ for erhvervsaffald vil ikke give mulighed for at regulere de private indsamlere, der med den kommende lovgivning forventes at fylde mere i gadebilledet. Udover det økonomiske aspekt for Frederiksberg Renovation, vurderer forvaltningen, at den nye lovgivning vil have følgende konsekvenser:

- At der kommer flere beholdere og skraldemænd i gårdrummene.
- En øget kørsel med skraldebiler i byen. Frederiksberg Renovation er godt på vej med at udskifte de gamle dieseldrevne skraldebiler til nyere versioner, der kører på el og udleder mindre CO<sub>2</sub>. Det vil ikke være muligt for kommunen at regulere drivmidlerne hos de private indsamlere udover ift. miljøzonen.
- En risiko for, at borgerne vil opleve øgede støjgener, da det ikke er muligt for kommunen at regulere tidspunkterne for tømning for de private indsamlere og Miljøbeskyttelsesloven ikke gælder på fællesarealer, som både virksomhederne og borgerne i ejendommen har adgang til.
- En risiko for, at nogle virksomheder vil bruge husholdningsordningerne uden at være tilmeldt, da de private indsamlere ikke i tilstrækkelig grad opsøger de mindre virksomheder med tilbud om en affaldsløsning. Ligesom det for små virksomheder kan virke uoverskueligt at finde frem til en privat indsamler. Dertil kommer, at mange små virksomheder ikke kan få tilladelse af ejendommen til at opstille deres egne beholdere.

#### *Delegation af bemyndigelse*

Forvaltningen har i begge regulativer stillet forslag om, at Kommunalbestyrelsen bemyndiger forvaltningen til at træffe afgørelser efter regulativerne, idet ændringer af de administrative retningslinjer i regulativet skal forelægges Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget til godkendelse, hvis ændringerne har betydning for serviceniveauet på området eller forøger omkostningerne nævneværdigt i forhold til året før. Der er udarbejdet administrative retningslinjer, som skal sikre en ensartet sagsbehandling af afvigelser mv. i henhold til gældende lovgivning. Retningslinjerne er detailregulering af affaldsordningerne som vil betyde, at borgerne og grundejeres rettigheder og pligter fremgår mere tydeligt. Retningslinjerne er vedlagt sagen.

#### *Resumé og vurdering af høringssvar*

Der er kommet 2 høringssvar, hvoraf det ene ikke har relevans for regulativerne, men har karakter af en mere generel henvendelse vedrørende affaldssortering. Det andet høringssvar handler om tilgængelighed for bortskaffelse af husholdningsaffald, herunder manøvreplads. Tilgængelighed, herunder også manøvreplads, er beskrevet i retningslinjerne tilhørende regulativerne og forvaltningen vurderer på den baggrund, at høringssvaret ikke giver anledning til ændringer i regulativet.

#### *Proces*

Når Kommunalbestyrelsen har godkendt regulativerne, indmeldes de i den nationale regulativdatabase, og vil således være gældende umiddelbart efter.

#### *By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering*

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at de indkomne høringssvar ikke giver anledning til ændringer i regulativerne, da bemærkningen om tilgængelighed allerede er indarbejdet i retningslinjerne. Forvaltningen vurderer endvidere, at de to regulativer lever op til gældende og kommende lovgivning inden for nærmeste fremtid, ligesom forvaltningen vurderer, at regulativet afspejler de beslutninger som Kommunalbestyrelsen tidligere har truffet på området.

## **Økonomi**

Sagen har i sig selv ingen økonomiske konsekvenser for kommunen. Affaldsordninger er gebyrfinansierede efter "hvile i sig selv" princippet. Gebyrerne fastsættes i den årlige gebyrsag, der ligeledes forelægges den 19. september 2022.

## **Borgmesterpåtegning**

Nej

## **Behandling**

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget, M, K

## **Bilag**

Høringsnotat

Retningslinjer samlede

Forslag til Regulativ Husholdningsaffald

Forslag til Regulativ for erhvervsaffald\_endelig

# Punkt 154: Affaldsgebyr 2023

07.00.01-A00-12-21

## Resume

Kommunalbestyrelsen skal med denne sag godkende affaldsgebyrerne for 2023. De foreslåede gebyrer medfører en mindre stigning på ca. 73 kr. pr. husstand, hvilket er markant lavere end forventningerne. Den lavere stigning kan tilskrives effektiviseringer samt øgede indtægter for salg af pap, papir og metal.

## Beslutning

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget indstiller, at forslag til Gebyrblad 2023 godkendes.

## Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at forslag til Gebyrblad 2023 godkendes

## Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen skal hvert år fastsætte affaldsgebyrerne for det næste år jævnfør affaldsaktorbekendtgørelsen § 15. Der er til sagen vedhæftet et udkast til gebyrblad 2023, der er udarbejdet på baggrund af tidligere politiske beslutninger.

Den 17. maj 2021 vedtog Kommunalbestyrelsen, at der skulle indkøbes yderligere elskraldebiler til Frederiksberg Renovation. Det medfører en stigning på 30 kr. i affaldsgebyret pr. husstand i 2023. Kommunalbestyrelsen besluttede den 17. september 2021, at gebyrerne alene skulle pris- og lønfremskrives (svarende til 46 kr.) i 2023. Senest har Kommunalbestyrelsen den 20. juni 2022 godkendt en stigning i A-taksten for Amager Ressourcecenter svarende til 59 kr. pr. husstand. A-taksten dækker over undervisning af skolebørn samt diverse generelle udviklingsprojekter, og ligger under administrationsgebyret.

Forud for denne sag er der således allerede besluttet flere elementer, der påvirker gebyrerne, ligesom der er kommet uforudsete udgifter til, der får gebyret til at stige yderligere og lande på i alt 161 kr. pr. husstand. Det forelagte gebyrblad lægger dog kun op til en stigning på 73 kr. pr. husstand, hvilket skyldes, at det er lykkedes kommunen at effektivisere, ligesom der forventes øgede indtægter for salg af pap, papir og metal.

### Hovedårsager til prisstigninger

- Pris- og lønfremskrivningen udgør 46 kr. Stigningen i forhold til sidste års pris på fraktioner ved en generel prisudvikling (altså hvad man kan forvente priserne samlet stiger ved uændrede forudsætninger til volumen eller andet).
- Køb af elbiler svarende til 60 kr. årligt pr. husstand fra 2. halvår 2023, dvs. 30 kr. pr. husstand i 2023
- Øget A-takst for Amager Ressourcecenter svarende til 59 kr. pr. husstand
- Øgede udgifter til indkøb af bioposer til madaffald på 26 kr. pr. husstand grundet stigende markedspriser samt højere krav til kvalitet og miljø ved nyt udbud

### Oversigt over de foreslåede takstændringer vedrørende husholdningsaffald

Husholdninger	Kr. eks. moms i 2022	Kr. eks. moms i 2023	Ændring 2022-23 Kr. eks. moms
---------------	-------------------------	-------------------------	----------------------------------

#### Restaffald

Afhentningssted, per styk og per år	1.172	990	-182
Årlig takst per 100 liter restaffald ved ugentlig tømning	543	543	95

#### Genanvendeligt affald

Pr. husholdning pr. år:

Madaffald	200	276	76
Haveaffald beholder/løst	64	50	-14
Storskrald, løst	169	175	6
Glas	127	97	-30
Papir	95	62	-33
Pap	130	161	31
Plast	175	204	29
Metal	35	32	-3
Tekstiler	65	64	-1
Farligt affald	68	87	19
Genbrugsstationer	244	222	-22
Administration	69	82	13
<b>I alt per husholdning (genanvendeligt affald)</b>	<b>1.441</b>	<b>1.514</b>	<b>73</b>

Forklaringer på udvikling i individuelle takster fremgår nedenfor:

Genanvendeligt affald:

- Madaffald: Der er en stigning i udgifter til bioposer som foranlediger en isoleret merudgift på 26 kr. ift. 2022. Udgiften skyldes dels at prisen på bioposer generelt er steget fra 2021 til 2022 samt at der fra 2023 i forbindelse med fælles poseudbud med Københavns Kommune, Hvidovre Kommune, Tårnby Kommune og Dragør Kommune af hensyn til brugeroplevelsen og miljøet vil blive benyttet en ny type biopose af lidt tykkere kvalitet og med højt indhold af biogent carbon, som er en lidt dyrere råvare. Dertil kommer en stadig stigende volumen af madaffald. Den resterende udgiftsstigning skyldes pris- og lønudvikling samt det reelle vurderede omkostningsniveau ved at drive ordningen.
- Haveaffald: Forvaltningen har vurderet de forventede indsamlings- og behandlingsudgifter på området og vurderer, at gebyret bør sænkes ift. sidste år.
- Storskrald: Der er indregnet en marginal prisstigning på storskrald, idet der forventes højere behandlingsudgifter som følge af krav om øget sortering og højere kvalitet i genanvendelsen i nyt fælles innovationsudbud med Københavns Kommune, Tårnby Kommune og Dragør Kommune. Derudover er der planlagt forsøg med indsamling af genbrugelige effekter via storskraldordningen i 2023 jf. Ressource- og Affaldsplan 2026.
- Glas: En revurdering af udgiftsniveauet ift. de i Ressource- og Affaldsplan 2026 planlagte indsatser på området bevirker, at gebyret for 2023 kan sænkes ift. 2022 trods øgede behandlingsudgifter jf. krav om genbrug af hele flasker.
- Papir: Indtægten på salg af papir har været stigende igennem de seneste par år. Det forventes, at der dermed kan budgetteres med flere salgsindtægter end hidtil, hvilket sænker gebyret.

- Pap: En forventning om stigende mængder papaffald gør, at indsamlingsudgifterne stiger.
- Plast: Stigende mængder usorteret plastaffald og deraf øgede behandlings- og indsamlingsudgifter gør, at gebyret for plast stiger. Der er i 2022 gennemført fælles udbud om afsætning af 'plast og mad- og drikkekarton' med 37 andre kommuner med henblik på opnå bedre pris og højere kvalitet i genanvendelsen.
- Metal: Det vurderes på baggrund af forventet aktivitet, at gebyret kan sænkes marginalt.
- Tekstil: Det vurderes på baggrund af forventet aktivitet, at gebyret kan sænkes marginalt. Der skal inden sommeren 2023 implementeres en indsamlingsordning for tekstilaffald jf. lovkrav.
- Farligt affald: Der er en forventning om stigende mængder indsamlet farligt affald som følge af igangværende udrulning af miljøskabe i etageboliger jf. lovkrav, hvilket bevirker behandlingsomkostninger og forventeligt også øgede udgifter til indsamling ift. tidligere år. Gebyret bør derfor sættes op.
- Genbrugsstationer: På baggrund af forrige års forbrug og kendte udgifter for 2023 vurderer forvaltningen, at der vil være et lavere udgiftsniveau.
- Administration: Kommunalbestyrelsen godkendte under punkt 139 'Dispensation fra ejerftale om Amager Ressourcecenter' den 20. juni 2022 en stigning i A-taksten for Amager Ressourcecenter på 32 kr. pr. indbygger svarende til 59 kr. pr. husstand. A-taksten vedrører undervisning af skolebørn samt diverse generelle udviklingsprojekter, er A-taksten lagt ind under administrationsgebyret. Der var forudsat stigende udgifter til administration i 2022, hvorfor stigningen i 2023 delvist har været indarbejdet i sidste års gebyr.

#### Restaffald:

- Restaffald: En forventning om faldende restaffaldsmængder som følge erhvervets udtræden af den kommunale indsamlingsordning gør, at tønningprisen stiger. Der er forudsat en nedgang i affaldsvolumen på 10% ift. 2021 niveauet. Dette forårsager en stigende pris på trods af faldende indsamlingsudgifter som resultat af nedlæggelse af et affaldsdistrikt. Pris pr. afhentningssted er beregnet på baggrund af mængden af indsamlingsudgifter fordelt pr. afhentningssted, når indsamlingsudgifterne falder, falder dette gebyr dermed også.

Ud over gebyret for kommunens husstande, er der en række andre affaldsgebyrer, der opdateres på Gebyrblad 2023.

*Oversigt over øvrige gebyrer: (prisfremskrevet fra sidste år)*

	Kr. eks. moms i 2022	Kr. eks. moms i 2023
Konkret anvisning af byggeaffald pr. time	397	400
Genbrugsstation per besøg		
• Personbil	120	124
• Kassevogn	156	160

• Ladvogn	188	192
• Farligt affald, 0-10 kg	112	116
• Farligt affald, 10-25 kg	196	200
Forgæves kørsel af bestilt container til storskrald el. haveaffald	412 pr. time	422 pr. time
Beholdervask pr. beholder under 1 kubikmeter	180	184
Særlige ydelser (vedr. husholdninger)		
• Storskrald, container pr. bestilling	2.134	2.187
• Haveaffald, container pr. bestilling	1.534	1.572
• Bestilling af ekstra beholdere, pr. beholder	420	430
• Bestilling af ekstra tømning, pr. gang	140	143
• Forgæves kørsel af bestilt container til storskrald eller haveaffald, timepris	412	422
• Forgæves kørsel ved bestilt beholder til glas pr. gang	96	98
• Beholdervask, pr. beholder til dagrenovation under 1 m <sup>3</sup>	180	184
• Leje af mobile affaldsrum	28.012	28.704
Virksomheders deltagelse i ejendommens ordninger for genanvendeligt affald. I alt per virksomhed efter tilmelding (kun for virksomheder i ejendomme med boliger og erhverv) (udgår som følge af ny lovgivning)		
• For deltagelse i ejendommens genanvendelige afhentningsordninger per år med op til en mængde, der svarer til den gennemsnitlige mængde for 2 husholdninger	2.256	udgår
• For deltagelse i ejendommens genanvendelige afhentningsordninger per år med en mængde, der svarer til den gennemsnitlige mængde for mellem 2 og 4 husholdninger	4.512	udgår
Ukorrekt sortering		
• Ukorrekt sortering	400	410
• Ukorrekt sortering, grove eller gentagende tilfælde	1.600	1.640

- Ved ukorrekt sortering, der medfører tillægsbetaling fra behandlingsanlæg, viderefaktureres tillægsbetalingen til grundejeren eller virksomheden og tillægges et administrationsgebyr 200 205

#### Ekstraomkostninger forbundet med afhentning

- Ved ekstraomkostninger forbundet med afhentning, hvor årsagen til ekstraomkostningerne kan henføres til grundejeren/virksomheden, herunder oprydning efter overfyldninger, tømninger under særlige forhold for eksempel midlertidige forhold på adgangsvejen eller afhentningsstedet samt ved udsætning i forbindelse med begivenheder og lignende, viderefaktureres grundejeren/virksomheden ekstraomkostningerne med et administrationsgebyr, dog maksimalt ét administrationsgebyr pr. måned 200 205

#### Noter vedrørende renovation:

1. Kolonihaver, der ikke benyttes i vinterperioden, betaler 0,25 gange gebyr for genanvendeligt affald med videre
2. Boligenheder, der anvendes til kollegium, betaler 0,3 gange gebyr for genanvendeligt affald med videre
3. For benyttelse af mobilsuganlæg til restaffald betales 0,66 gange gebyr for beholderrumfang
4. Ved komprimering af affaldet i ophalercontainere med komprimering betales 2,5 gange beholderrumfang.

#### *Forhold som afventer ekstern afklaring*

##### Gebyr for erhvervsaffald

Folketinget vedtog som led i udmøntningen af 'Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi' den 9. juni 2022 ny lovgivning (L153 Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet), der sætter nye rammer for indsamling af erhvervsaffald. Af loven fremgår det, at virksomheder som har en volumen af genanvendeligt affald, udover hvad der svarer til en normal husstand fremadrettet, vil skulle benytte en privat indsamler. Endvidere fremgår det, at indsamling af erhvervsaffald fra kommunens side skal foregå på markedsvilkår. Kommunerne har via KL henvendt sig til forsyningstilsynet for afklaring af metode for beregning og fastsættelse af gebyr på markedsvilkår for erhvervsaffald. En vejledning på dette område er annonceret pr. den 15. september 2022. Det endelige gebyr for indsamling af erhvervsaffald vil blive beregnet efter denne vejledning, og vedlægges til det endelige takstblad. Da vejledningen ikke er udgivet endnu, er der ikke sikkerhed for størrelsen af gebyret, men et niveau på 10 - 20 % over hustandstaksterne på genanvendeligt og restaffald er ikke usandsynligt. Det forventes endvidere ikke, at provenuet fra tillægstaksten må tilgå det brugerfinansierede område, afklaring heraf afventer vejledningen.

##### Usikkerhed omkring erhvervs deltagelse i de kommunale affaldsordninger

Med de nye rammevilkår vil det fremadrettet være frivilligt for virksomheder at deltage i den kommunale indsamlingsordning for restaffald eller benytte en privat indsamler. Hvor mange der træder ud af den kommunale ordning og vælger en privat indsamler er svært at vurdere. Samtidig vil det kun i begrænset omfang være muligt for virksomheder at benytte de kommunale ordninger for genanvendeligt affald. Kun virksomheder der i art og mængde har genanvendeligt affald svarende til en husstand vil kunne benytte de kommunale ordninger. Det er forvaltningens vurdering, at op mod 90 % af de ca. 200 virksomheder der i dag er tilmeldt kommunens indsamlingsordninger for genanvendeligt affald fremadrettet vil skulle benytte en privat indsamler.

De ændrede rammevilkår vil forventeligt få økonomiske konsekvenser for Frederiksberg Renovation, som i værste fald ser ind i et scenarie med en ugentlig reduktion på op mod 4.000 tømninger, hvilket medfører udfordringer i forhold til omstilling, personale, bilpark mm. Det er svært at optimere på forhånd med den meget korte implementeringsperiode kommunerne er givet. Dertil kommer, at antallet af virksomheder der fravælger restaffaldsordningen er usikkert. Der må derfor påregnes en tilpasningsperiode på et par år. For at imødekomme de forestående ændringer, er der i gebyrberegningerne for 2023 lagt en forudsætning ind om, at der kan nedlægges et restaffaldsdistrikt med indgangen til 2023, ligesom literprisen for restaffald er hævet, da synergien ved samkørsel mistes. Derudover vil det ved naturlig afgang blandt skraldemændene i kommende tid nøje blive vurderet, hvorvidt stillingerne skal genbesættes med henblik på undgå senere at skulle afskedige personale. Gebyrindtægten for virksomhedernes deltagelse i kommunens restaffaldsordning udgør p.t. ca. 8,2 millioner kr. årligt, mens den for de genanvendelige ordninger udgør ca. 600.000 kr.

Der er på den baggrund i de foreslåede gebyrer indregnet et fald i gebyrindtægten for de genanvendelige affaldsordninger på 540.000 kr. I forhold til restaffald er effekten delvist håndteret ved omlægning af et restaffaldsdistrikt til et nyt plast og

pap distrikt (svarende til 2 mio. kr.).

### Nyt gebyr til Forsyningstilsynet

Forsyningstilsynet er fra 1. juli. 2022 tilsynsansvarlige på dele af renovationsområdet og skal blandt andet føre tilsyn overfor kommunes regnskabspraksis på renovationsområdet. For dette vil der blive opkrævet et tillægsgebyr fra 2023 svarende til 5 kr. pr. husstand. Det er endnu ikke meldt ud, hvordan dette gebyr skal pålignes de eksisterende takster og gebyret vil derfor blive efterreguleret i 2024-taksten, når en praksis er etableret.

### Momsopkrævning på husholdningsaffald

Det bemærkes, at alle landets kommuner hidtil har opkrævet moms på de regninger, der sendes til borgerne for afhentning af husholdningsaffald i den tro, at man har været forpligtiget hertil. I 2020 blev en afgørelse fra Skatterådet indbragt for Landsskatteretten, med henblik på afklaring af, om kommunerne skal opkræve moms for betaling af dagrenovation. Landsskatterettens kendelse slår fast, at der ikke skal opkræves moms, da indsamling af affald er en myndighedsopgave. Afgørelsen fra Landsskatteretten medfører dermed en praksisændring og kommunerne afventer et styresignal herom fra Skattestyrelsen. Indtil dette nye styresignal er modtaget bliver affaldsgebyret i 2022 opkrævet uden moms, idet der udestår afklaring for hvorledes tidligere års opkrævede moms på ordningerne skal håndteres.

### *xt-decoration: underline;">Yderligere ændringer fra 2024*

Det er udmeldt fra Forsyningstilsynet at der kommer ny kontoplansstruktur som forventes at træde i kraft fra 2024 eller 2025. Endvidere er det i boligaftalen 2017 besluttet, at ejendomsskatten skal opkræves af staten fra 2024 via forskudsopgørelsen. Dette betyder, at gebyrer for renovation fremadrettet skal opkræves særskilt fra ejendomsskatten.

### *By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering*

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at udkast til gebyrblad 2023 stemmer overens med tidligere politiske beslutninger, herunder Ressource- og Affaldsplan 2026.

## **Økonomi**

Som konsekvens af sagen vil affaldsgebyret på genanvendelige affaldsfraktioner stige med gennemsnitligt 73 kr. pr. husstand.

Restaffaldstaksten reguleres efter forventning til volumen samt nedlæggelse af et affaldsdistrikt som følge af forventet nedgang i erhvervs kunder som følge af ny lovgivning jf. ovenstående.

Øvrige gebyrer pris- og lønfremskrives.

Sagen vedrører ikke det skattefinansierede område.

## **Borgmesterpåtegning**

Intet at bemærke.

## **Behandling**

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget, M, K

# Punkt 155: Forslag til beslutning fra rådmand Jan E. Jørgensen om flere bænke langs den grønne sti

04.00.00-G01-15-22

## Resume

Rådmand Jan E. Jørgensen har stillet beslutningsforslag om flere bænke langs Den Grønne Sti. Udvalget skal tage stilling til, hvorvidt der skal opsættes flere bænke langs den grønne sti. Det er forvaltningens vurdering, at særligt strækningen mellem Roskildevej og Peter Bangs Vej har få bænke på nuværende tidspunkt.

## Beslutning

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes som angivet i sagen.

## Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at forslaget tiltrædes som angivet i sagen.

## Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen oversendte den 20. juni 2022 følgende forslag fra rådmand Jan E. Jørgensen om flere bænke langs den grønne sti.

"Venstre ønsker flere bænke langs den grønne sti."

### *Bemærkninger til forslaget*

Forvaltningen har foretaget en vurdering af, hvor der eventuelt vil kunne opsættes supplerende bænke blandt de allerede opsatte på Den Grønne Sti. Overblik over eksisterende og forslag til nye bænke fremgår af bilag 1.

Der er på nuværende tidspunkt opsat følgende typer bænke langs Den Grønne Sti:

- 30 almindelige bænke
- 7 dobbeltbænke
- 2 runde bænke omkring træer
- 1 børnebænk
- 2 stole

Det er forvaltningens vurdering, at bænke på pladser og i solsider ofte benyttes, men at bænke i skyggen ikke bruges så meget.

Bænkene er imidlertid med til at give dårligt gående mulighed for at finde pauser på gåturene og kan på den måde være med til, at flere benytter Den Grønne Sti og får rørt sig.

Som det fremgår af bilaget, er der en ganske god dækning med bænke langs Den Grønne Sti dog med undtagelse af strækningen mellem Roskildevej og Peter Bangs Vej, hvor der er længere mellem bænkene.

På denne strækning er fortovet ganske smalt og langt de fleste steder kun 1 meter bred. En bænk måler i dybden ca. 60 cm. Bænke vil således ikke kunne opsættes på fortovet uden at udgøre en væsentlig gene for gående. Flere steder er der en "niche" bag fortovet, hvor en bænk i princippet vil kunne stå, men græsarealet er dog så smalt, at siddende på bænken vil sidde med ben og fødder på gangarealet. Bænke vil i disse tilfælde ligeledes skulle stå direkte op ad hække mod private arealer, hvilket vil være uhensigtsmæssigt henset til, at borgere på strækningen langs Den Grønne Sti tidligere har klaget til forvaltningen over støjgener fra de, der benytter sig af bænke grænsende til deres baghaver.

Forvaltningen kan imidlertid pege på tre steder til placering af bænke, hvor bænkene, også ud fra et tilgængelighedsmæssigt hensyn, vil kunne placeres. De tre placeringer vil samtidig give en mere jævn placering af bænke på strækningen mellem Roskildevej og Peter Bangs Vej.

Der er tale om følgende placeringer:

- 1 bæk ved Frederiksvej - på et af hjørnerne
- 1 bæk på strækningen mellem Kronprinsensvej og Blytsvej (hvor bænken dog vil række lidt ud over fortovet) - og
- 1 bæk ved det store træ ved Den Grønne Sti ved kirkegården/kolonihaverne.

Det bemærkes, at der er ledige århusbænke (den type, der normalt benyttes langs stien), som vil kunne opsættes de foreslåede steder, og det vurderes, at udgifterne til opsætning og driften af disse vil kunne afholdes inden for de eksisterende driftsmidler (afsat til vedligeholdelse af bænke).

#### *By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering*

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at der på nuværende tidspunkt er tilpas med bænke på de fleste strækninger langs Den Grønne Sti. Der er dog få bænke på strækningen mellem Roskildevej og Peter Bangs Vej, idet stien her er meget smal. Med en opsætning af tre bænke vil der også på denne strækning blive opnået et rimeligt interval i forhold til siddemuligheder.

### **Økonomi**

Der vil ikke være udgifter til indkøb af bænke, da der er ledige Aarhusbænke, som vil kunne opsættes. Udgiften til opsætning og efterfølgende drift vil kunne afholdes inden for driftsbudgettet til vedligehold af bænke.

### **Borgmesterpåtegning**

Nej

### **Behandling**

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget, M, K

### **Bilag**

Kort - bænke langs den grønne sti

# Punkt 156: Optagelse af den private fællesvej Betty Nansens Allé som offentlig vej i 2022

05.02.20-G01-6-22

## Resume

By-, Kultur- og Miljøområdet forslår, at Betty Nansens Allé optages som offentlig vej, og at vejens optagelse prioriteres i 2022. Der er planlagt anlægsopstart på skybrudsprojektet for Betty Nansens Allé i begyndelsen af 2023. For at kunne udføre et så grønt skybrudsprojekt som muligt, og for at kommunen fremadrettet kan overtage driften heraf, indstiller forvaltningen, at Betty Nansens Allé optages som offentlig vej. Forvaltningen har været i dialog med nogle af beboerne, der er umiddelbart positivt stemte for, at vejen optages som offentlig vej. Udvalget skal tage stilling til, om Betty Nansens Allé skal optages som offentlig vej.

## Beslutning

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget traf principbeslutning om, at Betty Nansens Allé optages som offentlig vej, idet der forinden gennemføres en høring blandt de tilstødende grundejere.

## Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller:

at Betty Nansens Allé optages som offentlig vej

## Sagsfremstilling

Optagelse af den private fællesvej Betty Nansens Allé som offentlig vej skal ses i lyset af skybrudsprojektet for Betty Nansens Allé, der er en del af den vedtagne Skybrudspakke for 2020 og 2021. Skybrudsprojektet udføres i samarbejde med Frederiksberg Forsyning. Planlægningen er igangsat og anlægsopstart er planlagt i begyndelse af 2023. Projektet skal forsinke ca. 1100 m<sup>3</sup> regnvand ved magasiner anlagt under terræn og grønne vejbede med urter og træer til forsinkelse af regnvandet på terræn. Der kan anlægges grønne vejbede langs med bebyggelsen i nord mellem Betty Nansens Allé nr. 2 til nr. 51 og 53. Yderligere skal vejarealet nord for plejecentret Lindehaven i forbindelse med skybrudsprojektet anlægges med grønne arealer i henhold til Lokalplan 222 for plejeboliger på Betty Nansens Allé 16. Der henvises til bilag 1 - Lokalplan 222 og bilag 2 - Situationsplan for Betty Nansens Allé. Sagen om godkendelse af projektforslag for skybrudsprojektet for Betty Nansens Allé vil blive behandlet parallelt med nærværende sag på samme møde på Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget den 19. september 2022.

Da Betty Nansens Allé i dag har status som privat fællesvej, er det de tilgrænsende grundejere, der er forpligtigede til at vedligeholde vejen. Beboerne har ikke umiddelbart vist interesse for at stå for drift af vejen efter skybrudssikringen er anlagt. Hvis skybrudsprojektet med ønsket begrønning skal gennemføres, skal vejen derfor optages som offentlig vej, således kommunen kan stå for driften af de grønne anlæg.

Det bemærkes, at Frederiksberg Kommune er vejejer på Betty Nansens Allé. Vejejer kan umiddelbart give tilladelse til en ændring af vejstatus, men kommunens praksis har været også at høre de tilgrænsende grundejere i sagen. Forvaltningen foreslår, at dette også sker i denne sag. Forvaltningen har været i dialog med nogle af beboerne, der er positivt stemte for, at vejen optages som offentlig vej.

Optagelsen af Betty Nansens Allé som offentlig vej ville betyde, at vejen kommer med i Frederiksberg Kommunes parkeringszone

For at kommunen kan gennemføre skybrudsprojektets grønne vejbede langs med Betty Nansens Allé og de grønne arealer nord for Lindehaven, og at disse vedligeholdes, foreslår forvaltningen at optage Betty Nansens Allé som offentlig vej og at vejens optagelse prioriteres i 2022 i forhold til optagelse af de andre afventende private fællesveje.

### *By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering:*

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at det vil være hensigtsmæssigt, at Betty Nansens Allé optages som offentlig vej, og at vejens optagelse prioriteres i 2022, for at kommunen kan gennemføre den grønne del af skybrudsprojektet på vejen og overtage driften af de grønne arealer på vejareal nord for Lindehaven.

## Økonomi

Det vil være en årlig udgift på 213.000 kr. til afledt drift forbundet med optagelsen af Betty Nansens Allé som offentlig vej. Udgiften dækker over drift af vejarealer og 40 træer, som udmøntes fra budgettet til optagelse af private fællesveje

under Miljø- Bynatur- og Mobilitetsudvalget fra 2023 og frem. Budgettet herfor vil blive udmøntet, når den endelige afgørelse om optagelse er sendt til grundejerne, og frist for klager til vejdirektoratet herfor er forfalden.

## **Borgmesterpåtegning**

Nej

## **Behandling**

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget

## **Bilag**

Bilag 1\_Lokalplan 222

Bilag 2\_Situationsplan for Betty Nansens Allé

# Punkt 157: Betty Nansens Allé - anlæg af skybrudsprojekt og vejareal nord for Lindehaven

01.30.00-P20-13-22

## Resume

Forslag til skybrudsprojektet for Betty Nansens Allé forelægges til udvalgets godkendelse. I forbindelse med anlægget skal vejarealet nord for plejecentret Lindehaven etableres i henhold til lokalplan 222. Disponeringen af vejarealet ved Lindehaven samt en anlægsbevilling til projektet forelægges ligeledes til udvalgets godkendelse.

## Beslutning

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget indstiller,

1. at projektforslaget for skybrudsprojektet for Betty Nansens Allé godkendes,
2. at projektforslaget for vejarealet nord for plejecentret Lindehaven godkendes og
3. at der gives en anlægsbevilling på 1,0 mio. kr. på anlægsprojektet "Betty Nansens Allé Klimatilpasningsprojektet Skat" i 2023 til anlæg af vejarealet nord for Lindehaven finansieret af anlægspuljen for skattefinansierede klimatilpasningsprojekter i 2023.

## Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at projektforslaget for skybrudsprojektet for Betty Nansens Allé godkendes,
2. at projektforslaget for vejarealet nord for plejecentret Lindehaven godkendes - og
3. at der gives en anlægsbevilling på 1,0 mio.kr. på anlægsprojektet "Betty Nansens Allé Klimatilpasningsprojekt Skat" i 2023, til anlæg af vejarealet nord for Lindehaven finansieret af anlægspuljen for skattefinansierede klimatilpasningsprojekter i 2023.

## Sagsfremstilling

### *Baggrund*

Skybrudsprojektet for Betty Nansens Allé er et delprojekt i Frederiksberg Kommunes ambition om - senest i 2036 - at være klar til at håndtere de udfordringer med regnvand og skybrud, som klimaforandringerne forårsager i de kommende år. Skybrudsprojektet for Betty Nansens Allé er besluttet ifm. vedtagelsen af skybrudspakke for 2021 og 2022. Der er afsat midler til anlæg af skybrudsikring af hele vejen, og det forventes, at projektet påbegyndes i marts 2023.

Planlægningen for skybrudsprojektet er sat i gang og i den forbindelse skal vejarealet nord for plejecentret Lindehaven (kaldt Lindehaven) anlægges for at begrønne vejen og skabe bedre forbindelse på tværs af Betty Nansens Allé ved Lindehaven.

### *Skybrudsprojekt for Betty Nansens Allé*

Forslaget for skybrudsprojektet forsinker ca. 1.100 m<sup>3</sup> regnvand ved magasiner anlagt under terræn i hele vejens strækning, og der anlægges grønne vejbede i vejens nordlige side med træer, buske og urter til forsinkelse af regnvandet fra Betty Nansens Allé nr. 2 til nr. 53.

Se bilag 1 - Betty Nansens Allé - aktuelle forhold, bilag 2 - Situationsplan for Betty Nansens Allé og bilag 3 - Principsnit for Betty Nansens Allé og vejbede.

Ud over at forsinke skybrudsvand har det foreslåede projekt til formål at etablere vejbede med en hydraulisk funktion, at begrønne og nedsætte farten på vejen ved at indsnævre vejbanen til en bredde på 6 meter.

### *Anlæg af vejareal nord for plejecentret Lindehaven*

Yderligere forslås det, at vejarealet nord for Lindehaven i forbindelse med skybrudsprojektet anlægges med grønne arealer, med mulighed for ophold og to handicapparkeringspladser i henhold til Lokalplan 222 for plejeboliger på Betty Nansens Allé 16. Lokalplanen forpligter, ved anlæg af skybrudsprojektet, anlæg af vejarealet nord for Lindehaven. Forslaget til de grønne arealer er udarbejdet ud fra lokalplanens vejledende landskabsplan i en sammenhæng med de nyanlagte byrum mellem de tre senest etablerede bebyggelser. Derved kobles de grønne byrum sammen til et fælles landskab. Forslaget for vejarealet nord for Lindehaven indeholder beskrivelserne for arealerne i lokalplanen. Der nedlægges ikke parkeringspladser som følge af projektet.

Se bilag 4 - Lokalplan 222.

Forslaget til de grønne arealer nord for Lindehaven understøtter lokalplanens beskrivelse om at skabe en visuel- og grøn forbindelse på tværs af Betty Nansens Allé fra syd til nord ved Lindehaven. En hævet flade med en anden type belægning

skaber et opmærksomhedspunkt for trafikanter ved krydsningen for gående i syd- og -nordlig retning ved Lindehaven.

Den hævede flade markeres med en anden type belægning der understreger den tværgående belægning og med mulighed for ophold mod fortovet mod Lindehaven og langs fortovet mod nord.

I forbindelse med projektet for skybrudsprojektet og anlæg af det grønne vejareal ved Lindehaven forbedres tilgængeligheden på langs af Betty Nansens Allé, til Lindehaven og på tværs af Betty Nansens Allé ved Lindehaven. Se Bilag 2 - Situationsplan for Betty Nansens Allé (se gul markering).

Anlæg af de grønne vejarealer nord for Lindehaven er ikke en egentlig del af skybrudsprojektet, men forvaltningen finder det hensigtsmæssigt at gennemføre i forbindelse med skybrudsprojektet.

#### *Koordinering med andre projekter*

For at kunne udføre et så grønt skybrudsprojekt som muligt og at kommunen fremadrettet kan overtage driften af de grønne vejbede samt grønne vejarealer foran plejecentret Lindehaven, foreslår forvaltningen, at Betty Nansens Allé optages som offentlig vej.

Godkendelse af sagen om optagelse af Betty Nansens Allé som offentlig vej og prioritering af vejens optagelse i 2022 bliver behandlet parallelt, i sag nr. 159, på samme møde på Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget.

Beslutning i sagen om optagelse af Betty Nansens Allé som offentlig vej, har betydning for muligheden for at anlægge af de grønne vejbede langs vejen i skybrudsprojektet.

#### *By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering*

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at skybrudsprojektet for Betty Nansens Allé vil være med til at sikre området i tilfælde af skybrud. Yderligere vil vejen fremstå mere grøn og derved danne en god basis for biodiversitet i området. Anlæg og begrønning af vejareal nord for Lindehaven vil skabe bedre forbindelse på tværs af vejen og bedre tilgængelighed langs det nordlige fortov og til Lindehaven.

## **Økonomi**

Anlægsbevilling til skybrudsprojektet på Betty Nansens Allé er givet ved godkendelsen af Skybrudspakken for 2021 og 2022. Derfor søges i indeværende sag en anlægsbevilling på 1. mio. kr. i 2023 finansieret af budgetkonto for skattefinansierede klimatilpasningsprojekter, da lokalplanen foranleder, at vejarealet beliggende nord for Lindehaven i den østlige del af Betty Nansens Allé, skal anlægges som beskrevet i lokalplanen, hvilket fordyrer hovedprojektet.

Der vil være en årlig drift af de grønne arealer på 115.000 kr., som vil blive udmøntet fra den betingede bevilling til implementering af klimatilpasningsprojekter i samarbejde med Frederiksberg forsyning.

## **Borgmesterpåtegning**

Intet at bemærke.

## **Behandling**

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget, M, K

## **Bilag**

Bilag 1\_Betty Nansens Allé - aktuelle forhold

Bilag 3\_Principsnit for Betty Nansens Allé og vejbede

Bilag 4\_Lokalplan 222

Bevillingsskema Betty Nansens alle

Bilag 2\_Situationsplan for Betty Nansens Allé

# Punkt 158: Godkendelse af skybrudsprojekt for vejene L.I. Brandes Allé og N.J. Fjords Allé

01.30.00-P20-31-22

## Resume

Til Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalgets godkendelse forelægges forslag om etablering af skybrudsanlæg til sikring af området omkring L.I. Brandes Allé og N.J. Fjords Allé. I forbindelse med etableringen af skybrudsanlægget vil en bunker beliggende imellem L.I. Brandes Allé og Dr. Abildgaards Allé blive nedlagt til fordel for et underjordisk regnvandsmagasin, og der vil blive etableret et nyt haveanlæg ovenpå. Dette nye haveanlæg indstilles sammen med en generel trafikdæmpning af L.I. Brandes Allé og N.J. Fjords Allé til udvalgets godkendelse.

## Beslutning

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget vedtog,

1. at godkende forslaget til skybrudsprojektet for området,
2. at projektforslaget for et nyt haveanlæg mellem L.I. Brandes Allé og Dr. Abildgårds Allé godkendes,
3. at der i forbindelse med etableringen af skybrudsprojektet og haveanlæg godkendes fældning af 8 stk. træer på mere end 25 år, idet der plantes 20 kompenserende træer, idet udvalget noterede sig, de beskrevne konsekvenser for økonomi og manglende skybrudskapacitet, hvis træerne ikke fældes.
4. at forslaget til at trafikdæmpe og øge tilgængeligheden på L.I. Brandes Allé og N.J. Fjords Allé i forbindelse med skybrudsprojektet godkendes, finansieret af den eksisterende bevilling.

## Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at forslaget til skybrudsprojekt for området godkendes,
2. at projektforslaget for et nyt haveanlæg imellem L.I. Brandes Allé og DR. Abildgårds Allé godkendes,
3. at der i forbindelse med etableringen af skybrudsprojekt og haveanlæg godkendes fældning af 8 stk. træer på mere end 25 år, idet der plantes 20 kompenserende træer,
4. at forslaget til at trafikdæmpe og øge tilgængeligheden på L.I. Brandes Allé og N.J. Fjords Allé i forbindelse med skybrudsprojektet godkendes, finansieret af den eksisterende anlægsbevilling.

## Sagsfremstilling

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget udsatte sagen på mødet den 22. august efter drøftelse, idet udvalget bad om,

1. En vurdering af, om skybrudsprojektet kan gennemføres uden fældning af de 8 bevaringsværdige træer - og
2. En afklaring af, om der kan indplaceres et legeredskab i løsningen

Indledningsvist bemærkes, at det nye anlæg, i henhold til strategien for bynatur og biodiversitet, vil få en større artsmæssig spredning i sin beplantning end tilfældet er i dag, og således bedre bidrager til et levedygtigt miljø for insekt- og fuglearter. Samtidig vil anlægget ved sin øgede tilgængelighed bidrage til borgernes trivsel ved at tilbyde grønne oplevelser og mulighed for fordybelse.

*Vurdering af, om skybrudsprojektet kan gennemføres uden fældning af de 8 bevaringsværdige træer*

Forvaltningen vurderer, at det fremlagte projekt ikke kan gennemføres uden at beplantningen, herunder de 8 bevaringsværdige træer, ryddes. Dette skyldes to forhold. En stor del af træerne er placeret ovenpå den eksisterende bunker, som skal fjernes. Det planlagte skybrudsmagasins dimensioner breder sig ligeledes udover hele det grønne anlæg og anlægget skal graves op i en dybde på ca. 2,5 meter. Det vil i den forbindelse ikke være muligt at bevare træerne.

Forvaltningen har overvejet at flytte træerne i anlægsperioden og genplante dem bagefter. Det kan ikke lade sig gøre, da træernes rodklump er for stor til det jorddækningslag som der vil være oven på kassetterne.

Forvaltningen har ligeledes undersøgt, om det er muligt at benytte den eksisterende bunker som regnvandsmagasin, så træerne kan bevares, som det er gjort i tidligere projekter på f.eks. Frederiksberg Allé. Det er ikke muligt her, da bunkeren ligger for højt til at dens kapacitet kan udnyttes til fulde, og det samlede volumen i anlægget vil dermed blive mindre end behovet.

Forvaltningen har endeligt undersøgt muligheden for at klimasikre området omkring LI Brandes Allé og N.J. Fjords Allé med en løsning, som ikke benytter det grønne bunkerareal. Denne løsning ville give mulighed for at etablere et samlet volumen på hhv. 250 m<sup>3</sup> under kørebanen på L.I. Brandes Allé og 180 m<sup>3</sup> under kørebanen på N.J. Fjords Allé. Dvs. samlet set et volumen på 430 m<sup>3</sup>, mod de ca. 900 m<sup>3</sup> som den aktuelle løsning tilbyder. Budgettet for løsningen uden det grønne bunkerareal vurderes at være ca. 11.5 mio. kr., hvilket bevirker, at projektet ikke er omkostningseffektivt. Hertil kommer at løsningen forudsætter, at en lang række af de store forsyningsledninger som findes under hhv. L.I. Brandes Allé og N.J. Fjords Allé skal omlægges.

Den samlede vurdering er derfor, at en løsning der ikke inddrager det grønne bunkerareal, ikke kan forsvares rent økonomisk.

#### *Indplacering af et legeredskab i løsningen*

Det fremlagte forslag kan justeres, så der kan blive plads til et legeredskab eller et aktivitetselement rettet mod børn. Det kan gøres ved at udskifte en af de planlagte bænke. Placeringen af et regnvandsmagasin ca. 60 cm under græsset begrænser dog, hvor store legeredskaber, der kan etableres, da fundamentsdybden dermed er begrænset. I bilag 6 fremlægges forskellige legeredskaber og aktivitetselementer, som kan implementeres i anlægget. Det forventes, at et legeredskab kan anlægges indenfor de afsatte skattemidler, men at etableringen af et legeredskab i haveanlægget vil medføre en stigning i de årlige driftsomkostninger for anlægget, da legeredskaber skal inspiceres oftere end bænke.

#### *By, Kultur -og Miljøområdets vurdering*

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at skybrudsprojektet vil understøtte kommunens arbejde med at sikre byen mod oversvømmelser i forbindelse med kraftige regnhændelser. Forvaltningen vurderer også, at det nye haveanlæg på den grønne areal imellem L.I. Brandes Allé og Dr. Abildgårds Allé vil bidrage til biodiversiteten i kommunen, samt give de lokale beboere et grønt byrum der tilbyder grønne oplevelser og mulighed for fordybelse. Anlægget som helhed vil understøtte kommunens strategi for bynatur og biodiversitet. Forvaltningen vurderer, at det er muligt at indplacere et legeredskab i løsningen.

#### Tidligere sagsfremstilling (22. august 2022)

Skybrudsprojektet for LI Brandes Allé og NJ Fjords Allé er et delprojekt i Frederiksberg Kommunes ambition om senest i 2036 at være klar til at håndtere de udfordringer med regnvand og skybrud, som klimaforandringerne forårsager i de kommende år. Projektet indgår i skybrudspakke 21, som blev godkendt af det tidligere By- og Miljøudvalg den 23. november 2020. Projektet blev af udvalget den 3. maj 2021 sat i bero for at afvente Forsyningssekretariatets behandling af kommunens ansøgning om at komme med i overgangsordningen. Projektet blev genaktiveret i forbindelse med godkendelsen af skybrudspakke 22 på udvalgets møde den 29. november 2021.

Formålet med projektet er at aflaste den eksisterende kloak således at risikoen for oversvømmelse af kloak og kældre reduceres ved kraftige regnhændelser. Det kan opnås ved at etablere regnvandsmagasiner, der kan tilbageholde og forsinke den regn, som falder i området. Konkret planlægges det at etablere magasiner på henholdsvis det grønne bunkerareal mellem L.I. Brandes Alle og Dr. Abildgaards Alle samt på det grønne areal omkring Den Grønne Sti.

#### *Skybrudsløsningen - hydraulik*

For at sikre en effektiv opsamling af regnvandet i området vil de eksisterende regnvandsriste blive nedlagt og erstattet med 4 store skybrudsriste placeret i dybdepunkterne på de to alléer. For at sikre at al regnvand bliver opsamlet, vil der blive etableret nye rendesten i bagkanten af parkeringsbåsene i alléernes fulde længde. Rendestenen får et kontrolleret fald mod skybrudsristene, så regnvandet kan løbe på vejoverfladen.

Fra opsamlingspunktet ledes regnvandet via rør til et underjordisk regnvandsmagasin på det grønne bunkerareal mellem L.I. Brandes Alle og Dr. Abildgaards Alle. Regnvandsmagasinet vil blive på ca. 600 kubikmeter, og vil være tilsluttet den eksisterende kloak via en vandbremse. Vandbremsen sikrer at det opsamlede regnvand ledes til kloakken i et tempo der reducerer risikoen for at kloakken ikke kan følge med. På den måde fungerer magasinet som en buffer til kloakken. Under kraftige regnhændelser hvor regnvandsmagasinet fyldes helt op, vil magasinet have et overløb til en ledning som er forbundet til det grønne areal ved den grønne sti. Her etableres der et overfladebassin, på ca. 300 kubikmeter. Dette overfladebassin opnås ved at hæve den eksisterende cykelsti over en strækning på cirka 30 meter. Statistisk set bør overløb til arealet langs Den Grønne Sti forekomme cirka hvert fjerde år, i de tilfælde vil området være drænet for overfladevand efter maksimum 24 timer.

Ved meget ekstreme regnhændelser, hvor magasinet på Den Grønne Sti bliver helt fyldt, vil vandet gå i overløb til Rolighedsvej, eller parkeringspladsen ved LIFE science.

#### *Nyt grønt byrum*

I forbindelse med etableringen af magasinet imellem L.I. Brandes Alle og Dr. Abildgaards Alle vil den eksisterende bunker blive nedlagt og den eksisterende beplantning kan ikke bevares, herunder 8 stk. avnbøge på mere end 25 år. Se

bilag 5, Trænotat. Det eksisterende grønne anlæg på bunkeren er omkranset af en rendesten, samt et ca. 80 cm højt smedejernshegn med låger i. Anlægget er således vanskeligt tilgængeligt for syns- og bevægelseshæmmede. Beplantningen udgøres af træer og buske.

Oven på bunkerarealet vil der efter etableringen af regnvandsmagasinet blive etableret et nyt haveanlæg. Bilagt denne sag er en tegning (Bilag 3), der viser forslaget til indretning af det nye anlæg.

Fokus i arbejdet med det nye anlæg har været at gøre anlægget tilgængeligt, grønt og blomstrende. Konkret etableres en rumskabende kantbeplantning bestående af stedsegrønne og løvfældende buske og flerstammede småtræer placeret i et bunddække af varierende stauder og forårsløg. Beplantningen vil have varierende blomstringsperiode, således at der gennem det meste af sommerhalvåret vil være udsprungne blomster. Kantzonens beplantning bevæger sig i et bølget formsprog, så der opstår lommer, hvor man kan tage ophold på en bæk eller sætte sig på plænen på et tæppe. Træerne vil få løftede kroner for at anlægget ikke bliver for "mørkt", således at det føles trygt at benytte det.

Terrænet hæves lidt ud mod fortovet på LI Brandes Allé, således at anlægget danner en skålform. Det vil give mulighed for at overfladen også kan benyttes til at tilbageholde regnvand i meget kraftige regnhændelser. I forbindelse med omdannelse af bunkersarealet nedlægges eksisterende hegn og vandrende, der omkranser arealet.

En af grundtankerne ved anlægget er, at det skal være muligt at tage ophold/hvile sig på arealet, men af hensyn til de nærmeste naboer skal det ikke invitere til længerevarende ophold med grill-fester og musik. Derfor er der ikke planlagt at etablere belysning i anlægget eller supplere de opstillede bænke med borde.

Forslaget er udarbejdet i overensstemmelse med lokalplan 190 "Bevarende lokalplan for et område omkring L.I. Brandes Allé", hvor i det angives at bunkers kan nedlægges, hvor arealerne benyttes til nye byrum.

Det nye anlæg bryder med den symmetri som oprindeligt har været etableret imellem bunkerarealet og Børge Outzes Plads, i form af bl.a. otte tilklippede Avnbøg på hvert af anlæggene. Begge arealer er i dag omkranset af hegn, og er derfor vanskeligt tilgængelige. Hegnet genskabes ikke omkring det nye anlæg, da det netop tilstræbes at anlægget bliver tilgængeligt og anvendeligt for områdets beboere. Forvaltningen vurderer, at det ikke vil give merværdi til området at tilstræbe en symmetri imellem de to pladser, da deres karakter, tilgængelighed og anvendelighed i fremtiden vil være meget forskellige fra situationen i dag, hvor begge anlæg er udprægede prydslæg.

#### *Trafikdæmpning*

I forbindelse med retableringen af asfalten på kørebanen efter etableringen af de nye rendestene, foreslås det at etablere asfalt bump på hhv. L.I. Brandes Allé og N.J. Fjords Allé, og skilte hastigheden ned til 30 km/t. Formålet er at holde farten på vejene nede og gøre dem mindre attraktive for gennemvejskørsel imellem Rolighedsvej og Thorvaldsensvej. Ved krydsningen imellem L.I. Brandes Alle 2 og L.I. Brandes Alle 4 vil foreslås etableret et gennemgående fortov. Dette tiltag vil især lette fremkommeligheden og øge sikkerheden for fodgængere på stedet.

Trafikdæmpning og fremkommelighedstiltag er ikke en egentlig del af skybrudsprojektet, men forvaltningen finder det hensigtsmæssigt at gennemføre i forbindelse med projektet.

#### *Parkering*

For L.I. Brandes Allé gælder at der under eksisterende forhold er 106 p-pladser, 2 handicap parkeringspladser og 2 MC-parkeringspladser. Der sker ikke en ændring heri som følge af projektet.

For N.J. Fjords Allé gælder at der under eksisterende forhold er 128 p-pladser, 1 handicap parkeringsplads og 2 MC-parkeringspladser. Der sker ikke en ændring heri som følge af projektet.

#### *Beplantning*

Antallet af allé-træer forbliver uændret som følge af projektet.

Den eksisterende beplantning på det grønne bunkerareal, bestående af 12 træer og nogle buske, vil blive ryddet. 8 af disse træer er avnbøge som er mere end 25 år gamle. Beplantningen vil blive erstattet med 20 nye træer, nye buske, stauder og løgplanter.

#### *Høring*

Projektet har i perioden 28. juni 22 til 29. juli 22 været sendt til kommentering hos borgerne på L.I. Brandes Allé, N.J. Fjords Allé og Dr. Abildgårds Allé.

I alt er der via E-Boks blevet udsendt breve til 870 personer. Forvaltningen har modtaget 29 kommentarer. 27 fra enkelt personer/familier og to kommentar fra en samlet beboerbestyrelse. Af kommentarerne var 14 overvejende positive overfor projektet, fem var overvejende negative og ti var neutrale eller tog ikke direkte stilling til det fremsendte projekt.

Hovedparten af henvendelserne efterspurgte trafikdæmpende tiltag på Dr. Abildgaards Allé, da denne i højere grad end L.I. Brandes Allé og N.J. Fjords Allé er plaget af genvejstrafik fra Rolighedsvej til Thorvaldsensvej. Dr. Abildgaards Allé er ikke omfattet af projektområdet, og forvaltningen finder derfor ikke at etablering af trafikdæmpende tiltag her vil kunne løses under projektet. Forvaltningen er imidlertid opmærksom på problemstillingen og planlægger derfor at håndtere den under trafiksikkerhedspuljen i 2023.

To borgere var kede af at kommenteringen af projektet skulle ske i juli måned, hvor mange er på ferie. Forvaltningen medgiver, at juli ikke er det optimale tidspunkt, og vil i videst mulig omgang søge at undgå dette fremadrettet.

Nogle borgere er bekymrede for tabet af den eksisterende beplantning på bunker arealet, samt udformningen af de planlagte bump. Det er desværre ikke muligt at bevare den eksisterende beplantning, og de planlagte bump udføres alle i henhold til vejdirektoratets forskrifter. Mange borgere gav udtryk for at de var positivt stemte for den nye indretning af det grønne areal, samt trafikdæmpningen på L.I. Brandes Allé og NJ Fjords Allé. En del borgere benyttede også lejligheden til at kommentere på forhold som ikke umiddelbart angik det fremsendte materiale, så som løse chaussesten i eksisterende overkørsler, aktuelle sætninger i fortovet, og ønsker om et signal nyt signalanlæg ved L.I Brandes Allés udkørsel til Rolighedsvej. Disse kommentarer er givet videre internt til de rette personer.

Alle de indkomne kommentarer og forvaltningens yderligere bemærkninger til disse kan ses på Bilag 4.

Projektet er planlagt udført i perioden februar til september 2023.

## **Økonomi**

Takstmidlerne til anlæg af skybrudsprojektet er tidligere blevet bevilget i forbindelse med revisionen af skybrudspakken for 2022 (udvalgets møde den 13. juni 2022 pkt. 118), hvor der blev bevilget 9.5 mio. kr. til realiseringen af de hydrauliske elementer i skybrudsprojektet.

Af den afsatte bevilling er 2,1 mio. kr. planlagt til gennemførelsen af byrumsforbedrende tiltag i forbindelse med skybrudsprojektet. 1,8 mio. kr. heraf er afsat haveanlæg og 0,3 mio. kr., til trafikdæmpning og fremkommelighed.

## **Borgmesterpåtegning**

Nej

## **Behandling**

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget.

## **Historik**

### **Indstilling 22. august 2022, pkt. 140:**

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1.at forslaget til skybrudsprojekt for området godkendes,

2.at projektforslaget for et nyt haveanlæg imellem L.I. Brandes Allé og DR. Abildgårds Allé godkendes,

3.at der i forbindelse med etableringen af skybrudsprojekt og haveanlæg godkendes fældning af 8 stk. træer på mere end 25 år, idet der plantes 20 kompenserende træer,

4.at forslaget til at trafikdæmpe og øge tilgængeligheden på L.I. Brandes Allé og N.J. Fjords Allé i forbindelse med skybrudsprojektet godkendes og finansieres af skybrudsprojektmidler.

### **Beslutning fra Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget 2022-25, 22. august 2022, pkt. 140:**

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

## **Bilag**

Bilag 3 Illustrationsplan af kommende haveanlæg

Bilag 2 Oversigtsplan N.J. Fjords Allé

Bilag 1 Oversigtsplan L.I.Brandes Allé

Bilag 4, Opsamling af kommentarer til projektforslag

Bilag 5, Trænotat

# Punkt 159: Mulighed for forlængelse af udvidet udeservering på parkeringspladser og lignende i 2022

05.14.08-G01-99-22

## Resume

Restauratører har, på grund af corona, de seneste år kunnet ansøge om udvidet udeservering på parkeringspladser og lignende arealer, der normalt ikke tages i betragtning til udeservering. Der er i år søgt om og givet midlertidig tilladelse til fem restauratører gældende til 30. september 2022. Forvaltningen har allerede modtaget én ansøgning om forlængelse af tilladelsen frem til udgangen af 2022 og forventer at modtage flere.

## Beslutning

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget vedtog, at forvaltningen kan forlænge tilladelser til udvidet servering fra 30. september 2022 til årets udgang, idet det forudsættes at arealerne anvendes aktivt til udeservering.

## Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at forvaltningen kan forlænge tilladelser til udvidet udeservering fra 30. september 2022 til årets udgang.

## Sagsfremstilling

### *Praksis for udvidet udeservering*

Som følge af coronarestriktionerne i 2020 og 2021 vedtog Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget den 9. maj 2022 at restauranter og caféer kunne søge om udvidet udeservering på parkeringspladser og andre arealer, der normalt ikke tages i betragtning til udeservering indtil 30. september 2022.

### *Midlertidige tilladelser til udeservering i 2022*

Forvaltningen har i år modtaget færre ansøgninger end tidligere år. I alt har fem restauratører søgt om og fået tilladelse til midlertidig udvidet udeservering. Det er fordelt på 11 parkeringspladser.

Følgende restauranter og caféer har fået midlertidig tilladelse til udvidet udeservering:

- Frokostrestauranten 1971 på H.C. Ørstedes Vej
- Mad og Kaffe på Langelandsvej
- Sans Souci på Madvigs Allé
- Restaurant Polly på Gl. Kongevej
- Café Ipsen på Gl. Kongevej

Forvaltningen har i 2020 og 2021 modtaget henvendelser fra restauratørerne om muligheden for at forlænge den midlertidige godkendelse til årets udløb eller til vejret bliver for koldt til udeservering. Der er allerede modtaget en ansøgning herom.

Forvaltningen foreslår derfor, at der allerede nu tages stilling til, hvorvidt der kan gives tilladelse til udvidet udeservering til udgangen af 2022.

### *By-, Kultur- og Miljørådets vurdering*

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at omfanget af udvidet udeservering er på et niveau, der ikke er til væsentlig gene for den samlede mængde parkeringspladser på Frederiksberg og samtidig er med til at give liv og stemning i byrummet. Forvaltningen vurderer derfor, at det vil være hensigtsmæssigt at forlænge tilladelserne, såfremt restauratørerne anmoder om dette.

## Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

## Borgmesterpåtegning

Nej

## Behandling



# Punkt 160: Anlægsprojekt på Sylows Allé

05.00.00-G01-76-22

## Resume

Der er i 2022 afsat midler til anlæg af de sidste projekter i Frederiksberg Bymidte. Projekterne er en del af en større planlægning for Frederiksberg Bymidte, hvor byrummet ved Frederiksberg Centret blev omlagt for et par år siden, og lommeparken Bodil Kochs Have stod klar i foråret 2022. Det sidste projekt i bymidten er for nuværende optimering af byrummet Sylows Allé. Med sagen indstilles det, at det foreliggende projekt godkendes og anlægsbevilges. Projektet skaber et mere grønt og trafik sikkert byrum i koblingen mellem Metrostationen, og Falkonercenteret og indløser Frederiksberg Kommunes forpligtelse til at etablere dette i forhold til tidligere indgåede aftaler.

## Beslutning

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget indstiller,

1. at projektet for Sylows Allé godkendes og
2. at der meddeles anlægsbevilling på 5,988 mio. kr. til anlæg af Sylows Allé, finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2022 på anlægsprojektet "byrum Frederiksberg Bymidte".

## Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at projektet for Sylows Allé godkendes - og
2. at der meddeles anlægsbevilling på 5,986 mio. kr. til anlæg af Sylows Allé, finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2022 på anlægsprojektet "byrum Frederiksberg Bymidte".

## Sagsfremstilling

Frederiksberg Bymidte var gennem en lang årrække præget af større projekter senest med ombygning af Frederiksberg Centret, anlæg af Cityringens nye metrostation og ombygningen af Falkoner Centret. For at understøtte og udnytte disse store investeringer er det vigtigt, at byrummene i mellem disse samtidig bliver opgraderet, og derfor har Frederiksberg Kommune fra 2019 til 2022 udviklet byrummene i bymidten. Der er sket en opgradering af byrummet langs Frederiksbergcenteret efter aftale med centeret. For at skabe et mere grønt og rekreativt miljø i området er der anlagt lommeparken Bodil Kochs Have på hjørnet af Solbjergvej - Holger Tornøes Passage efter aftale med Lejerbo. Endvidere har Frederiksberg Kommune i samarbejde med CBS etableret nye og forbedrede cykelparkeringsmuligheder på Solbjerg Plads.

I forbindelse med ombygningen af Falkoner Centret og færdiggørelsen af Cityringen blev det besluttet at ændre de noget nedslidte og fragmenterede byrum på Sylows Allé og Sylows Plads sådan at byrummene lever op til og bliver en naturlig forlængelse af de andre byrum i Frederiksberg Bymidte. Formålet er at understøtte bylivet bedre i koblingen mellem den nye metrostation, det ombyggede Falkoner Center, Falkoner Allé og Falkoner Plads med biograf, gymnasium og hovedbibliotek ved at etablere byrum, der er mere helstøbte, tilgængelige og trygge med bevidst brug af beplantning, lys, lyd og materialer. Det er udlagt i lokalplanen for Falkoner Centret (Lokalplan 209) at der skal sikres et sammenhængende byrum omkring Falkoner Centret. Det fremgår af lokalplanen at byrummene omkring Falkoner Centret skal indskrive sig i Frederiksbergs tradition for at være en grøn bydel, og samtidig sikre, at den aktivitet, som driften af et hotel og koncertsted medfører, afvikles uproblematisk.

Der blev derfor indgået aftale med ATP Ejendomme, der ejer Falkoner Centeret om en samlet løsning, hvor Frederiksberg Kommune anlægger et nyt byrum på Sylows Allé og Sylows Plads, mens ATP skulle vende deres parkeringsrampe som forudsætning for at Frederiksberg Kommune kunne sammenkoble adgangen til parkeringskældrene under jorden og nedlægge rampen til parkeringskælderen under Frederiksberg Gymnasium. Kommunen forpligtede sig i den forbindelse til at gennemføre projektet på Sylows Allé, mens ATP har en forpligtelse til at vende rampen.

Under detailprojektering af rampe- og tunnelloøsningen viste det sig at hele projektet ikke blev vurderet at være realiserbart inden for det afsatte anlægsbudget og i forbindelse med drøftelserne af Frederiksberg Kommunes økonomi i Magistraten i januar/februar 2022 traf Magistraten beslutning om at nedjustere projektet, således at der på nuværende tidspunkt kun etableres byrum på Sylows Allé fra Falkoner Allé til Sylows Plads – den del som kommunen er forpligtet til i forhold til de aftaler der er indgået med ATP, og som udgør forbindelsen mellem Metrostationen og Falkoner Alle/Falkoner Centerets hovedindgang. Som del af projektet er det besluttet at anvende den granit, der var indkøbt til projektet på Frederiksberg Bakke, til etablering af byrummet på Sylows Alle. ATP er fortsat forpligtet til at vende deres rampe, men den del afventer en afklaring af om kommunen på sigt realiserer projektet på Sylows Plads.

Forvaltningen har haft løbende dialog med ATP og Ejerforeningen om det justerede projekt. Både ATP og Ejerforeningen havde helst set det fulde projekt realiseret, men har forståelse for de økonomiske realiteter i projektet.

### *Projektforslag*

Projektet indeholder en tydelig begrønning af Sylows Allé, en forbedring af materialerne på alléen og en væsentlig forbedring af faciliteterne for fodgængere. Der plantes i alt 10 nye træer, mens de 2 eksisterende træer fældes. En vurdering af de eksisterende træer fremgår af vedlagte trænotat. De nye træer plantes i både nord- og sydsiden af alléen. Fortovsarealerne bliver gjort bredere og etableret med granitbelægning, ligesom der bliver bedre muligheder for udeservering for de caféer og restauranter, der er beliggende ved Sylows Allé, der vil kunne benytte det nye promenadefortov. Der nedlægges en længere af- og pålæsningszone på sydsiden af vejen, der erstattes med en læssezone ud for vareindleveringen til Falkoner Centret, ligesom der nedlægges 4 bilparkeringspladser på vejens nordlige side. Den eneste parkering, der beholdes på alléen, er 2 handicapparkeringspladser på nordsiden. Samlet set vil det betyde mindre biltrafik på vejen og væsentligt færre ventende biler, der for eksempel bruges af madbude, hvilket forventes at give et fredeligere og tryggere bymiljø. Vejbanen indsnævres fra de nuværende 8-11 meter til 6 meter. Alléen forbliver dobbeltrettet, da der er nødvendigt i forbindelse med til- og frakørsel fra parkeringskælderens, men den kan på sigt ensrettes i forbindelse med en eventuel rampesammenlægning.

De juridiske arbejder med at forberede kommunens overtagelse af det resterende areal af byrummet, Sylows Plads, fortsættes, således at resten af byrummet senere kan anlægges, når/hvis det er muligt at få prioriteret det i kommunens anlægsplan.

### *By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering*

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at det justerede projekt har høj værdi i form af en opgradering af byrummet på Sylows Allé med mere grønt og bedre vilkår for fodgængere til følge. Gennemførelsen af projektet skaber et mere grønt og trafikalsikkert byrum i koblingen mellem Metrostationen, og Falkonercenteret og indløser Frederiksberg Kommunes forpligtelse til at etablere dette i forhold til tidligere indgåede aftaler. Derfor er det fortsat forvaltningens vurdering, at projektet bør gennemføres i sin tilpassede form.

## **Økonomi**

Såfremt indstillingen tiltrædes, meddeles der anlægsbevilling på de resterende 5,986 mio. kr. af det afsatte rådighedsbeløb i 2022. Projektets samlede økonomi udgør 21,73 mio. kr. som herefter er fuldt bevilliget.

## **Borgmesterpåtegning**

Intet at bemærke.

## **Behandling**

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget, M, K

## **Bilag**

Sylows Allé\_Kote- belægnings- aplanerings- og beplantningsplan

Bevillingsskema Sylows alle

Trænotat.docx

# Punkt 161: Status på sagskompleks vedr. nedsivningsanlæg ved Skolen på Duevej

02.00.00-G01-21-19

## Resume

I forbindelse med projektet for udbygningen af Skolen på Duevej i august 2017 blev der etableret et nedsivningsanlæg (LAR-anlæg), som er medfinansieret af Frederiksberg Forsyning. LAR-anlægget har vist sig at have manglende nedsivningsevne. Kommunen har derfor i januar 2021 anlagt voldgiftssag imod rådgiveren. Formålet med nærværende sag er at sikre den nødvendige bevilling til gennemførelse af juridisk proces ved at omplacere rådighedsbeløb på 0,9 mio. kr. fra voldgiftssagen vedr. Børnehuset Frederiksbergvej, hvor der forventes et mindreforbrug på ca. 0,9 mio. kr.

## Beslutning

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget indstiller,

1. at der omplaceres rådighedsbeløb på 0,9 mio. kr. i 2022 fra procesbevillingen vedr. Børnehuset Frederiksvej til LAR-anlæg ved Skolen på Duevej og
2. at der anlægsbevilges 0,9 mio. kr. til procesbevilling til voldgiftssagen vedr. LAR-anlæg ved Skolen på Duevej finansieret af det omplacerede beløb.

## Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at der omplaceres rådighedsbeløb på 0,9 mio. kr. i 2022 fra procesbevillingen vedr. Børnehuset Frederiksvej til LAR-anlæg ved Skolen på Duevej - og
2. at der anlægsbevilges 0,9 mio. kr. til procesbevilling til voldgiftssagen vedr. LAR-anlæg ved Skolen på Duevej finansieret af det omplacerede beløb.

## Sagsfremstilling

Projektet for udbygning af Skolen på Duevej var en del af "skoleforlig 2013", som Kommunalbestyrelsen tiltrådte i maj 2013. Det blev i den sammenhæng besluttet, at Skolen på Duevej skulle udvides med en tilbygning, som blev bygget sammen med den eksisterende SFO-bygning. Formålet var at skabe plads til et stigende elevantal og skabe tidssvarende rammer for undervisning. I forbindelse med skoleforliget blev det ligeledes besluttet, at byggeprojektet skulle fokusere på miljømæssig bæredygtighed og energismarte løsninger. Projektet blev senere udvalgt som et pilotprojekt ift. at opnå en DGNB-certificering. Projektet har efterfølgende opnået certificeringerne DGNB Guld og DGNB Diamant.

Foruden tilbygningen indeholdt projektet en omdisponering og ombygning af lokaler i skolens eksisterende hovedbygning samt et skolegårdsprojekt, herunder et klimatilpasningsprojekt og nye aktivitetszoner. Der blev på den baggrund opført en tilbygning i forlængelse af det eksisterende skolebyggeri på ca. 1.150 m<sup>2</sup> fordelt på tre etager, og skolegården blev omdannet med nye aktivitetszoner og et LAR-anlæg (Lokal Afledning af Regnvand).

Ombygningen af skolegården skete i samarbejde med bl.a. områdefornyelsen for Nordre Fasanvej Kvarteret samt Frederiksberg Forsyning og Klimatilpasningen.

LAR-anlægget viste sig efterfølgende at være mangelfuldt i form af manglende nedsivningsevne. I forlængelse heraf behandlede Kommunalbestyrelsen på møde den 2. december 2019 bevillingssag vedr. juridisk proces, idet Kommunalbestyrelsen gav forvaltningen mandat til at igangsætte mediationsproces og eventuelt anlægge voldgiftssag, såfremt den endelige syns- og skønsrapport var entydig i forhold til skyldsspørgsmålet.

Tilbage i januar 2021 anlagde Frederiksberg Kommune sag ved Voldgiftsretten. Sagen er berammet til hovedforhandling over tre retsdage i december 2022. Dog har kommunen, efter gennemgang af seneste skønserklæringer, nedjusteret kravet imod rådgiverne fra ca. 9 mio. kr. til ca. 5 mio. kr.

Frem til sagens hovedforhandling afsøges sideløbende grundlaget for en mediationsproces og muligheden for at afslutte sagen i et forlig. Hovedrådgivernes modkrav vedr. forlænget byggetid udgør 1,8 mio. kr.

By- Kultur- og Miljøområdet estimerer, at de samlede udgifter til juridisk rådgivning vil beløbe sig inden for en ramme på 900.000 kr. Udgifterne inkluderer hovedforhandling i december måned samt en hel dags mediation. Der er således behov

for bevilling på 0,9 mio. kr. til procesudgifter i 2022.

Der søges med denne sag ikke bevilling til håndtering af de indtægter og udgifter, som sagens afslutning vil medføre. Der vil blive forelagt særskilt bevillingssag, når udfaldet af sagen er kendt.

## **Økonomi**

Såfremt indstillingen tiltrædes, meddeles anlægsbevilling på 0,9 mio. kr. til LAR-anlæg ved Skolen på Duevej finansieret af tilsvarende rådighedsbeløb omplaceret fra voldgiftssag vedr. Børnehuset Frederiksvej. Der forventes mindreforbrug på projektet ved Børnehuset Frederiksvej på ca. 0,9 mio. kr. Sagen vedr. Børnehuset Frederiksvej forventes afsluttet i 2022.

## **Borgmesterpåtegning**

Intet at bemærke

## **Behandling**

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget, M, K

## **Bilag**

Bevillingsskema - Skolen på Duevej